

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Forespørgsel nr. F 26:

Forespørgsel til landbrugs- og fiskeriministerne:

»Hvilke initiativer agter regeringen at tage over for jordbrugserhvervet som opfølgning på GATT-aftalen?«

Af Christian Mejdahl (V) og Henning Grove (KF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 16/12 94. Fremme af forespørgslen vedtaget 12/1 95).

Begrundelse

Christian Mejdahl (V):

Der er flere årsager til, at Det Konservative Folkeparti og Venstre rejser denne forespørgselsdebat.

Der har i mange år været forhandlet om en GATT-aftale, som også omfattede fødevarer. Disse lange forhandlinger bar frugt den 15. december 1993, da der blev enighed om en slutakt. Men inden denne historiske dato har EU's landbrugspolitik måttet undergå store forandringer. Hvis ikke EU havde reformeret sin fælles landbrugspolitik, var GATT-aftalen næppe blevet en realitet, selv om det havde været rigtige at tage tingene i omvendt rækkefølge.

Selv om GATT-aftalen som helhed er til fordel for Danmark, har GATT-forhandlingerne og GATT-aftalen spredt usikkerhed i dansk jordbrugserhverv. Hvordan bliver markedsvilkårene? Hvordan påvirker støttereduktionerne afregningspriserne? Hvordan opretholder vi konkurrenceevnen over for vore konkurrenter osv.?

Lad mig allerede her slå fast, at forespørgerne er af den opfattelse, at det er godt for Danmark som helhed, at der blev indgået en GATT-aftale, som sikrer en friere verdenshandel også med fødevarer; men vi forstår også jordbrugserhvervets usikkerhed over for, hvad de ny tider vil bringe.

Landbrugsministeriet har i november 1993 regnet sig frem til, at de økonomiske virkninger af GATT-aftalen og 1992-reformen af EU's landbrugspolitik samlet ud fra en statistisk beregning vil betyde en nedgang i landbrugets bruttofaktorindkomst på 2,3 mia. kr. – og det er hvert år. Disse tal er bekræftet så sent som den 24. november 1994 i et svar til Landbrugs- og Fiskeriudvalget.

Det er et stort tal, og selv om det vil kunne reduceres væsentligt ved en dynamisk udnyttelse af de muligheder, der bliver for at omlægge produktionen og finde nye markeder, tror vi, at sluttallet stadig vil være kæmpestort.

Det, forespørgerne ønsker med denne forespørgsel, er at komme i dialog med regeringen og Folketingets partier for at få klarlagt, hvilke positive aspekter der er at se i kølvandet på GATT-aftalen, og hvordan vi kan udnytte dem optimalt, men også at få debatteret og få regeringens bud på, hvordan vi letter den omstillingsproces, som jordbrugserhvervet skal igennem.

Vi synes ikke, at den offentlige landbrugsdebat kun skal dreje sig om de op til 2 pct., som driver økologisk jordbrug, mens man glemmer de 98 pct., som sikrer den altovervejende del af hjemmemarkedet sunde fødevarer, og som sikrer hele eksportindtægten.

Vi står uforstående over for, at regeringen ikke udfoldede større bestræbelser i forbindelse med finanslovens tilblivelse for at tilrettelægge en politik, som i højere grad letter erhvervenes – og dermed også jordbrugserhvervets – omkostninger. Det var ikke opfordringer og forslag, der manglede.

Med disse begrundelser vil jeg på Venstres og De Konservatives vegne spørge landbrugs- og fiskeriministerne, hvilke initiativer regeringen agter at tage over for jordbrugserhvervet som opfølgning på GATT-aftalen.

Besvarelse

Landbrugs- og fiskeriministerne (Henrik Dam Kristensen):

Allerede inden GATT-forhandlingernes afslutning har det stået klart, at GATT-aftalen ville medføre behov for omstilling i dansk landbrug.

I aftalen om finansloven for 1993, som jo blev indgået i december 1992, har et bredt flertal af Folketingets partier udtalt sig således:

»Det må forventes, at indgåelsen af en GATT-aftale vil nødvendiggøre omstruktureringer i dansk landbrug. Kvægbruget og planteavlens skal igennem en omstilling. Der må derfor forudses behov for omstillingsstøtte i de kommende år.«

GATT-aftalen på landbrugsområdet forpligter som bekendt de deltagende lande til en reduktion af den interne støtte og en begrænsning af eksportstøtten samt – og her kommer det interessante – en øget markedsadgang. Der